

## ความเป็นชายละมุนละไม (Soft Masculinity)

### เพลงป๊อปเกาหลีกับความเป็นชายนุ่มนวล

รูปแบบความเป็นชายที่นุ่มนวลอ่อนหวานละมุนละไม เกิดขึ้นพร้อมกับกระแสเพลงป๊อปญี่ปุ่นในทศวรรษ 1990 ซึ่งมีการผลิตความเป็นชายสวย หรือ bishonen (beautiful boys) ในนิยาย Yaoi หรือ Boys Love และกระแสป๊อปเกาหลีในทศวรรษ 2000 (Law, 2021; Louie, 2012) ทำให้เกิดปรากฏการณ์ “หนุ่มดอกไม้” (flower boy phenomenon) ในภาษาเกาหลีเรียกว่า kkonminam แพร่หลายในสื่อสังคมออนไลน์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และกลายเป็นอัตลักษณ์ใหม่ของผู้ชายในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ปรากฏการณ์นี้มีการเปรียบเทียบผู้ชายที่อ่อนหวานเหมือนดอกไม้ ซึ่งเดิมใช้เปรียบกับผู้หญิง แต่ในกระแสเพลงป๊อปเกาหลี นักร้องชายในวงบอยแบนด์จะแสดงความนุ่มนวลผ่านการแต่งกายและเครื่องสำอางไม่ต่างจากผู้หญิง ทำให้ความเป็นชายแบบเก่าที่แข็งกร้าวเปลี่ยนสภาพเป็นความนุ่มนวล การแสดงออกดังกล่าวสะท้อนว่าสังคมเกาหลีกำลังทำให้ผู้ชายที่หยาบกระด้างและชอบใช้ความรุนแรงกลายเป็นผู้ชายที่สุภาพอ่อนหวาน (Jung, 2011) ทั้งนี้บริษัทด้านเพลงและภาพยนตร์ในเกาหลีพยายามจะปรับภาพลักษณ์นักร้องและนักแสดงชายให้มีความนุ่มนวลละมุนละไมเพื่อสร้างความสนใจให้กับลูกค้าและคนรุ่นใหม่ เช่น วงบอยแบนด์ EXO, Super Junior และ SHINee กระแสนี้ได้บรรจบกับการเติบโตของวัยรุ่นและการมีกำลังซื้อของผู้หญิง ทำให้วัฒนธรรมป๊อปที่นำเสนอความเป็นชายที่อ่อนละมุนได้รับความนิยม (Louie, 2012)

ธุรกิจบันเทิงของเกาหลีได้ทำให้การแสดงเพศภาวะต่างไปจากบรรทัดฐาน ผู้ชายรุ่นใหม่เห็นการแสดงความอ่อนหวานของนักร้องและนักแสดงชายที่ไม่ยึดติดกับบุคลิกแข็งแรงแบบบิกบีน Law (2021) อธิบายว่าความเป็นชายที่ละมุนละไมในธุรกิจบันเทิงของเกาหลีมิใช่เป็นแค่การเรียกความนิยมหรือการทำให้ผู้ชายเป็นสินค้า แต่ยังทำให้คนรุ่นใหม่กล้าทะเลาะถกเถียงเรื่องเพศในสังคม และทำให้ความเป็นชายเข้ามาทับซ้อนอยู่กับความเป็นหญิงมากขึ้น ปรากฏการณ์นี้เห็นได้จากวัยรุ่นชายจำนวนมากพยายามปรับเปลี่ยนการแต่งกายและดูแลเรือนร่างของตนให้อ่อนหวานนุ่มนวล เช่น มีการใช้เครื่องสำอางบนใบหน้า และผลิตภัณฑ์เสริมความงามหลากหลายชนิด มีการทำสีผม ใส่เสื้อผ้าที่มีลวดลายสีสังดงาม และการใส่เครื่องประดับ การแสดงออกในลักษณะนี้ทำให้ผู้ชายที่มีลักษณะท่าทางเป็นหญิงเกิดความมั่นใจที่จะแสดงอัตลักษณ์ของตนในสื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง ซึ่งเคยวางอยู่บนช่วงชั้นทางอำนาจที่เหนือกว่าของชาย ทำให้ผู้หญิงเปรียบเสมือนเป็นวัตถุที่สนองตอบทางอารมณ์ของผู้ชาย เปลี่ยนไปสู่ความสัมพันธ์แบบเพื่อนที่มีฐานะเท่ากันที่ต่างฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกต่อกัน (Louie, 2012)

Anderson (2014) ตั้งข้อสังเกตว่านักร้องบอยแบนด์เกาหลีกำลังนำเสนอความเป็นชายที่มีหลายแบบ ไม่จำเป็นต้องสืบทอดและอ้างเอกลักษณ์ชายแบบจารีตนิยม ความเป็นชายที่แสดงในวงบอยแบนด์จึงหยิบยืมคุณลักษณะของชายจากหลายแหล่งมาประกอบสร้างให้เป็นแบบแผนใหม่ ซึ่งเรียกว่า “ความเป็นชายลูกผสม” (hybrid masculinity) (Jung, 2006) ที่นำเอาความแข็งแกร่งเท่าตามสไตลเมโทรเซ็กชวลตะวันตกมาผสมรวมกับความนุ่มนวลแบบผู้หญิงเอเชีย Song (2016) เรียกปรากฏการณ์นี้ว่าการบรรจบกันทางวัฒนธรรม (cultural convergence) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และค่อย ๆ ขยายมาถึงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Lim, 2015)

### สังคมที่ไม่ยอมรับผู้ชายที่แสดงออกเหมือนหญิง

จีนเป็นประเทศที่ถกเถียงเรื่องบทบาทและอัตลักษณ์ผู้ชายในสังคมซึ่งมีอุดมคติว่าผู้ชายคือผู้นำครอบครัวและผู้สืบทายาทของวงศ์ตระกูล (Yating Yu & Hongsheng Sui, 2022) รัฐบาลแบบปิตาธิปไตยของจีนได้สร้างวาทกรรมและการใช้อำนาจชี้้นำเพื่อปกครองและควบคุมเพศสภาพของประชากรให้อยู่ในบรรทัดฐานรักต่างเพศ ทำให้ผู้ชายต้องแสดงบทบาทที่ตรงข้ามกับหญิง ผู้ชายในอุดมคติของจีนจึงต้องไม่อ่อนแอ มีความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว อดทน และเข้มแข็ง เช่นเดียวกับสังคมตะวันตกที่ยึดในคำสอนทางคริสต์ศาสนาซึ่งเชื่อในการสร้างความเป็นชายและหญิงตามบัญญัติของพระเจ้า ทำให้การแสดงความเป็นชายต้องมีความเข้มแข็ง มีอำนาจและความเป็นผู้นำ (Messner, 1997) อุดมคติความเป็นชายตามคำสอนของคริสต์ศาสนายังเป็นรากฐานให้เกิดขบวนการเคลื่อนไหวของผู้ชายที่เคร่งครัดศาสนาและการต่อต้านลัทธิสตรี ในสหรัฐอเมริการู้จักในนามขบวนการผู้รักษาสัญญาของพระเจ้า หรือ Promise Keepers ซึ่งเป็นส่วนขยายของกระแส muscular Christianity (Kimmel, 1996) ซึ่งพยายามฟื้นฟูให้ศาสนจักรยึดมั่นในการจัดระเบียบและควบคุมความเป็นชายในฐานะเป็นผู้นำทางสังคม (male leadership) (Donovan, 1998) ขบวนการนี้มีเป้าหมายเพื่อต่อต้านคัดค้านการทำให้ผู้ชายอ่อนแอ โดยเฉพาะไม่สนับสนุนการแสดงพฤติกรรมชายรักชาย และไม่ยอมรับการให้ผู้หญิงมีอำนาจเท่าเทียมกับชาย (Williams, 2000)

ความเป็นชายแบบชี้้นำ (hegemonic masculinity) จะให้คุณค่ากับอำนาจที่เหนือกว่าของเพศชายและเพศอื่น ๆ จะกลายเป็นชายขอบและไม่ได้รับการยอมรับ (Connell, 1995) ในครอบครัวจารีตนิยมแบบชาวคริสต์ ผู้ชายจะยึดถือบทบาทการเป็นหัวหน้าและผู้หาเลี้ยงครอบครัว ซึ่งถือเป็นความมีเกียรติของผู้ชายที่สามารถดูแลครอบครัวได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุผลนี้ ทำให้ผู้ชายต้องแสดงความเข้มแข็งตลอดเวลา (Donovan, 1998) ในกรณีของศาสนาอิสลาม ความเป็นชายแบบชี้นำยังมีความเข้มข้น ตัวอย่างเช่น ประเทศมาเลเซียที่ยึดอยู่ในบรรทัดฐานปิตาธิปไตย ผู้ชายจะมีบทบาทและอำนาจสูงสุดในครอบครัว (Khoo, 2005) ทั้งนี้ มาเลเซียมีความแตกต่างทางชาติพันธุ์ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมลายู รองลงไปคือชาวจีน นอกจากนี้ยังมีชนพื้นเมือง

อีกจำนวนมาก แต่ศาสนาอิสลามมีอิทธิพลทั้งเชิงชีวิตทางสังคมและการเมือง ผู้ชายชาวมุสลิมจึงมีบทบาทในรัฐบาลและองค์กรของรัฐ ทำให้สังคมซับซ้อนด้วยวัฒนธรรมมาเลย์มุสลิมและบรรทัดฐานความเป็นชายแบบรักต่างเพศ (Muslim-Malay) (Goh, 2013)

การแพร่กระจายของวัฒนธรรมป๊อปเกาหลีในมาเลเซีย ทำให้ผู้ชายรุ่นใหม่โดยเฉพาะกลุ่มชาวจีนและคนที่มีเชื้อมุสลิมนำคุณลักษณะผู้ชายอ่อนหวานมาปฏิบัติจากการนิยมชมชอบนักร้องบอยแบนด์ ซึ่งถือเป็นการท้าทายบรรทัดฐานแบบชายรักต่างเพศ (Jung, 2011) ภายใต้รัฐอิสลามของมาเลเซีย กลุ่มคนที่ไม่ใช่อัตลักษณ์มาเลย์และไม่ใช่มุสลิมจะไม่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานของรัฐกำหนดให้ได้ ดังนั้น ทางเลือกในการแสดงความเป็นชายที่ต่างไปจากบรรทัดฐานจึงปรากฏขึ้นผ่านกระแสนิยมป๊อปเกาหลี ผู้ชายที่มีเชื้อมุสลิมพยายามแสดงความเป็นชายที่ต่างออกไปและนำความอ่อนหวานนุ่มนวลแบบบอยแบนด์เกาหลีมาปฏิบัติ ซึ่งมักจะถูกโจมตีว่าขัดแย้งและทำลายบรรทัดฐานและคุณค่าความเป็นชาติแบบอิสลาม (Goh, 2012) เห็นได้จากอคติที่มีต่อผู้ชายที่แสดงพฤติกรรมเหมือนหญิงซึ่งชาวมาเลย์เรียกว่า “Lelaki lembut” (หมายถึงผู้ชายนุ่มนวล) ผู้ชายที่แสดงความเป็นหญิงจึงรู้สึกมั่นใจเมื่อได้เห็นการแสดงออกของศิลปินบอยแบนด์เกาหลี และพยายามอ้างอิงอัตลักษณ์ทางเพศของตนกับศิลปินเหล่านั้น

ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายประเทศ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ รัฐบาลที่มีลักษณะเป็นปิตาธิปไตยแบบบรรทัดฐานรักต่างเพศ ต่างเป็นห่วงว่ากระแสป๊อปเกาหลีจะเข้าบ่อนทำลายอัตลักษณ์ของชาติและบทบาทของผู้ชายในสังคม (Tambunan, 2015) เช่น ผู้บริหารประเทศในมาเลเซียมองว่าความเป็นชายแบบเกาหลีที่เน้นรูปร่างผอมและผิวขาว ไม่ควรจะเป็นแบบแผนที่ผู้หญิงมาเลเซียชื่นชอบ และควรหันกลับมาสนใจความเป็นชายแบบมาเลย์ที่มีผิวเข้ม (Ainslie, 2017) ถึงแม้รัฐจะไม่ปราบปรามความเป็นชายแบบเกาหลี แต่ประชาชนมีวิธีที่จะแสวงหาความเป็นชายที่ต่างไปจากบรรทัดฐาน เช่น ผู้ชายในมาเลเซียมักจะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินเลี่ยนแบบนักร้องเกาหลี ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ให้อิสระในการแสดงออก ในทางตรงกันข้าม กลุ่มคนที่ยึดมั่นในความเป็นมาเลย์มองว่าผู้ชายที่ชอบฟังเพลงเกาหลีและเดินเลี่ยนแบบนักร้องเกาหลีคือเกย์

### เกย์, ทอมบอย กับความเป็นชายนุ่มนวล

ในสังคมไทย อัตลักษณ์ “ทอมบอย” หรือสาวหล่อ ปรากฏผ่านสื่อเช่นนิตยสาร @Tom Act นำเสนอภาพลักษณ์และคุณลักษณะของผู้หญิงที่ชอบเพศเดียวกันแต่แสดงออกแบบข้ามเพศ มีการนำคำพูด ภาษา ท่าทางแบบผู้ชายมาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เช่น ตัดผมสั้น สวมกางเกง และพูดคำว่าครับ กลุ่มทอมหรือสาวหล่อจะมีคนรักเป็นผู้หญิงที่ได้ฉายาว่า “ดี” (Sinnott, 2004) ความสัมพันธ์แบบ “ทอมดี” จึงเสมือนเป็นภาพสะท้อนที่ฝ่ายทอมจะแสดงบทบาทเป็นผู้ชาย ส่วนดีจะแสดงบทบาทเป็นผู้หญิง ในการแสดงความเป็นชายของทอมมีพัฒนาการและเปลี่ยนแปลงมา

เป็นลำดับ สัมพันธ์กับบริบทสังคมในแต่ละยุคสมัย ในช่วงที่วัฒนธรรมป๊อปเกาหลีขยายตัวและมีอิทธิพลในเอเชีย ทอมในประเทศไทยได้นำรูปแบบความเป็นชายที่อ่อนละมุนมาปรับใช้กับตัวเอง ซึ่ง Kang-Nguyen (2019) กล่าวว่าทอมและเกย์สาวจะแสดงความเป็นชายโดยให้ความสำคัญกับการแต่งตัวและตามแฟชั่นเกาหลี แต่ได้มีการปรับแต่งและสร้างสรรค์เพิ่มเติม มิใช่เป็นการลอกเลียนแบบร็อยเปอร์เซ็นต์

ความเป็นชายที่ละมุนละไมยังทำให้เกิดอัตลักษณ์ชายที่มีเสน่ห์ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างทอมกับทอม หรือทอมกับเกย์ เป็นการแสดงความเสน่หาต่อความเป็นชายที่ปรากฏอยู่ในเรือนร่างและแฟชั่น สิ่งสำคัญที่ทำให้ความเป็นชายที่อ่อนละมุนได้รับความนิยมในหมู่ทอมและเกย์คือ ความน่ารักแบบเด็กผู้ชายวัยรุ่น ผิวขาว เป็นชนชั้นกลางและมีการศึกษา Kang-Nguyen (2019) เรียกสิ่งนี้ว่า White Asianness ที่ปรากฏอยู่ในชาวจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีซึ่งแยกตัวออกจากกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีสีผิวเข้มโดยเฉพาะอินเดียและมาเลย์ จะเห็นว่าความเป็นชายแบบเอเชียผิวขาวที่อยู่ในวัฒนธรรมป๊อปเกาหลีได้รับความนิยมในธุรกิจบันเทิงไทย เช่น นักแสดงซีรีส์วายจะมีความน่ารัก ผิวขาวละมุนละไม ในปฏิบัติการทางสังคมของทอมและเกย์สาวในปัจจุบัน ความเป็นชายที่อ่อนละมุนทำให้ทั้งสองกลุ่มมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน บางครั้งอาจจะแยกได้ยากกว่าใครคือทอม ใครคือเกย์สาว ความคล้ายคลึงดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่าเพศสภาพแบบชายที่ละมุนละไมสร้างความคลุมเครือและทำลายเส้นแบ่งที่แข็งตัวระหว่างความเป็นชายและความเป็นหญิง

### สังคมตะวันตกกับผู้ชายละมุนละไม

ทัศนคติของตะวันตกเมื่อเห็นการแสดงออกทางเพศของนักร้องชายเกาลี้มักจะวางอยู่บนการตัดสินแบบขาวดำ เช่น มองว่ามีความเป็นหญิงมากเกินไป และมีความเป็นชายที่เข้มแข็ง (Jung, 2021) แต่ในการแสดงเพศสภาพของนักร้องเกาลี้มิได้แยกความเป็นชายและหญิงออกจากกันแบบคู่ตรงข้าม (Anderson, 2014) ชาวตะวันตกมักใช้บรรทัดฐานนักร้องบอยแบนด์ของตนมาเปรียบเทียบกับนักร้องบอยแบนด์เกาหลี ทำให้เกิดการตัดสินอย่างผิวเผินว่านักร้องชายเกาลี้มิมีความเป็นชายเท่ากับนักร้องชายตะวันตก และบางครั้งตีตราว่านักร้องชายเกาลี้มิเป็นเกย์ Jung (2021) อธิบายว่าความเป็นชายที่ปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมป๊อปเกาลี้นำคุณลักษณะที่หลากหลายมาผสมผสานจนทำให้เห็นเจตความเป็นชายหลายแบบทั้งความอ่อนหวาน ความน่ารัก ความละมุนละไม และความแข็งแกร่ง คุณลักษณะเหล่านี้มีการเคลื่อนไหวและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ การแสดงความเป็นชายที่อ่อนละมุนยังทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างชายที่มีมิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน และความเสน่หาทางเพศ ซึ่งต่างไปจากความเป็นชายแบบจารีตในบรรทัดฐานปิตาธิปไตยที่จัดวางกฎเกณฑ์ทางเพศที่เคร่งครัดตายตัว

ความเป็นชายอ่อนละมุนที่ปรากฏอยู่ในวัฒนธรรมป๊อปเกาหลี สะท้อนให้เห็นความอ่อนโยนน่ารักของเพศชาย ในภาษาเกาหลีเรียกว่า aegyo ความน่ารักของเพศชายค่อนข้างเป็นเรื่องแปลก

ในประสบการณ์ของตะวันตก (Dale, 2016) นักร้องชายในสังคมตะวันตกจะไม่แสดงความนุ่มนวล ไม่กล้าแต่งหน้าและทำสีผม รวมถึงสวมเสื้อผ้าที่มีลักษณะเหมือนหญิง สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องท้าทายในสังคมผู้ชายแบบตะวันตก ในขณะที่ความเป็นชายของนักร้องเกาหลีค่อนข้างมีการแสดงออกที่หลากหลาย ซึ่งบรรดาแฟนคลับที่เป็นผู้หญิงสามารถเห็นความเป็นชายที่ต่างไปจากบรรทัดฐานผู้หญิงจึงมีจินตนาการและรู้สึกใกล้ชิดกับนักร้องชายเกาหลี พวกเขาสามารถเข้าถึงนักร้องเกาหลีและรับรู้ความรู้สึกของผู้ชายที่อ่อนไหวและน่ารัก Jung (2021) กล่าวว่ากระแสนิยมเพลงป๊อปเกาหลียังสะท้อนให้เห็นอำนาจของระบบทุนนิยมที่แฟนคลับผู้หญิงยอมจ่ายเงินจำนวนมากเพื่อซื้อสินค้า เข้าร่วมกิจกรรม และมอบของที่ระลึกให้นักร้องชายที่อ่อนหวานตามที่พวกเขาปรารถนา ในแง่นี้ พลั้งของความเป็นชายที่อ่อนละมุนกับการแสดงตัวตนของผู้หญิงในวัฒนธรรมป๊อปเกาหลีเป็นภาพสะท้อนการเคลื่อนไหวของลิตริสตรี้ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ที่น่าสนใจ (Kim, 2013)

## ผู้เขียน

ดร.นฤพนธ์ ต้วงวิเศษ

ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและส่งเสริมวิชาการ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

## เอกสารอ้างอิง

- Ainslie, M.J. (2017). Korean soft masculinity vs. Malay hegemony: Malaysian masculinity and Hallyu fandom. *Korea Observer*, 48(3), 609-638.
- Anderson, C. S. (2014). That's My Man! Overlapping Masculinities in Korean Popular Music. in Yasue Kuwahara (ed.) *The Korean Wave: Korean Popular Culture in Global Context*. (pp.117-131) .USA: Palgrave Macmillan.
- Connell, R.W. (1995). *Masculinities*. Berkeley: University of California Press.
- Dale, J. (2016). Cute Studies: An emerging field. *East Asian Journal of Popular Culture*, 2(1), 5-13.
- Donovan, B. (1998). Political consequences of private authority: Promise Keepers and the transformation of hegemonic masculinity. *Theory and Society*, 27, 817-43.
- Goh, J. N. (2012). The Homosexual Threat: Appraising Masculinities and Men's Sexualities in Malaysia. in Hopkins J, Lee, J.C.H. (eds.) *Thinking Through Malaysia: Culture and Identity in the 21st Century*. (pp.167-186). Petaling Jaya, Malaysia: Strategic Information and Research Development Centre.
- Goh, J. MN. (2013). Malaysian Masculine Exposé: Queering the Politics of Non-Heteronormative Malay-Muslim Men. in Vikki Fraser (ed.) *Queer Sexualities: Diversifying Queer, Queering Diversity*. (pp.31-40). Oxford: Inter-Disciplinary Press.
- Jin, Y. (2016). *New Korean wave: transnational cultural power in the age of social media*. Urbana: University of Illinois Press.



- Jung, S. (2006). Bae Yong-Joon, Hybrid Masculinity & the Counter-coeval Desire of Japanese Female Fans. *Participations*, 3(2).
- Jung, S. (2011). Bae Yong-Joon, Soft Masculinity, and Japanese Fans: Our Past Is in Your Present Body. In *Korean Masculinities and Transcultural Consumption: Yonsama, Rain, Oldboy, K-Pop Idols*. (pp. 35-7). Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Jung, S. (2021). *Soft masculinity in K-pop and fans in the United States*. In D. Kyun & D. Kim (eds.). *Diffusion of Korean Popular Culture in Western Countries*. (pp. 47-62). Seoul: Seoul National University Press.
- Kang-Nguyen, D.B. (2019). The Softening of Butches: The Adoption of Korean “Soft” Masculinity among Thai Toms. In S. Heijin Lee, M. Mehta & R. Ji-Song Ku. (eds.), *Pop Empires: Transnational and Diasporic Flows of India and Korea*. (pp.19-36). Hawaii: University of Hawaii Press.
- Khoo, G. C. (2005). *Reclaiming Adat: Contemporary Malaysian Film and Literature*. USA: UBC Press.
- Kim, Y. (2013). *The Korean Wave: Korean Media Go Global*. London: Routledge.
- Kimmel, M. S. (1996). *Manhood in America: A cultural history*. New York: Free Press.
- Law, K. (2021). A New Form of Masculinity and the Rise of “Soft Masculinity” in Contemporary Social Networking Sites. Paper presented at the 2021 2nd International Conference on Economics, Education and Social Research.
- Louie, K. H., (2012). Popular Culture and Masculinity Ideals in East Asia, with Special Reference to China. *The Journal of Asian Studies*, 71(4), 609-638.
- Messner, M.A. (1997). *Politics of masculinities: Men in movements*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Sinnott, M. (2004). *Toms and Dees: Transgender Identity and Female Same-Sex Relationships in Thailand*. Honolulu: University of Hawai’i Press.
- Song, G. (2016). Changing Masculinities in East Asian Pop Culture. *East Asian Forum Quarterly*, 8(2).
- Tambunan, S. M. G. (2015). Imaginary ‘Asia’: Indonesian Audience’s Reflexivity on K-dramas. In Mary J. Ainslie and Joanne B. Y. Lim (ed.). *The Korean Wave in Southeast Asia: Consumption and Cultural Production*. (pp.75-94). Kuala Lumpur: SIRD.
- Williams, R. H. (2000). Promise Keepers: A comment on religion and social movements. *Sociology of Religion*, 61, 1-10.
- Yating Yu & Hongsheng Sui. (2022). The anxiety over soft masculinity: a critical discourse analysis of the “prevention of feminisation of male teenagers” debate in the Chinese-language news Media. *Feminist Media Studies*, DOI: 10.1080/14680777.2022.2046124